

Нагорняк Богдан, Питлюк Галина

(науковий керівник: д. е. н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Микитюк П. П.)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЇ

В Україні, як і в переважній більшості країн сучасного світу, відбуваються кардинальні зміни в усіх сферах суспільного життя, зумовлені, зокрема, процесами глобальних соціально-економічних та цивілізаційних трансформацій. Ці зміни суттєво впливають на діяльність усіх урядових та неурядових політичних інституцій, які забезпечують спрямованість суспільного розвитку, визначають можливість протистояти внутрішнім та зовнішнім викликам. Такі глобальні виклики актуалізують необхідність проведення системних реформ, спрямованих на модернізацію українського суспільства та держави, забезпечення збалансованого поступу країни як високорозвиненої, правової, цивілізованої європейської держави з високим рівнем життя населення, соціальною стабільністю, сталою демократичною традицією.

Сьогодні в Україні необхідність та актуальність планування та управління розвитком на місцевому рівні вже не викликає ні в кого сумнівів. Стратегічне управління розвитком територіальних громад – це системна технологія обґрунтування та ухвалення найважливіших рішень щодо місцевого розвитку, визначення бажаного майбутнього стану території та способу його досягнення, що базується на аналізі зовнішнього оточення території та її внутрішнього потенціалу і полягає у формуванні узгоджених із територіальною громадою дій, на реалізації яких концентруються зусилля, ресурси основних суб'єктів місцевого розвитку. Влада на місцевому рівні сьогодні має справу зі складними і загрозливими проблемами: надзвичайні економічні складнощі, нерозвинута інфраструктура; відсутність почуття безпеки у людей та регіональна нерівність; зростаюча бідність, безробіття, втрата самоповаги та соціальне виключення;

брак водних ресурсів та їх забруднення, деградація ґрунтів, забруднення повітря, незадовільні засоби утилізації відходів, обмежений доступ до безпечних джерел енергії тощо. Саме тому питання забезпечення та управління розвитком території є особливо актуальним сьогодні.

Обґрунтування практичних рекомендацій щодо формування ефективної моделі управління розвитком будь-якими територіальними соціально-економічними системами є неможливим без розроблення теоретико-методологічних засад реалізації зазначеного процесу. У розвитку територіальної соціально-економічної системи мають місце спрямовані, закономірні та невідворотні трансформації. Порівняно із традиційною уявою, згідно з якою основною ознакою розвитку вважалася мінливість, – сучасне поняття «розвиток» поєднує такі взаємопов'язані характеристики: зміни, зростання, поліпшення, причому остання є головною. Розвиток первинної самоврядної спільноти відбувається у двох взаємопов'язаних напрямках: соціальному та економічному, що визначає виокремлення соціального розвитку населеного пункту та економічного розвитку населеного пункту. Враховуючи зміст соціальної та економічної складових розвитку, можемо визначити сутність соціально-економічного розвитку первинної самоврядної спільноти.

Реальна побудова взаємовідносин між центральною та місцевою владою, навіть у межах однієї моделі, має свої специфічні ознаки, які обумовлені особливостями законодавства, історичними, національними та релігійними особливостями. Незважаючи на існування різних моделей місцевого самоврядування та наявність національних особливостей у розподілі повноважень між місцевою та центральною владою, існують спільні ознаки, що характеризують децентралізаційні процеси в європейських країнах. У сучасних умовах виділяють п'ять основних характеристик, що притаманні децентралізації в європейських країнах: демократизація шляхом розвитку місцевої та регіональної автономії; максимально ефективне

вирішення місцевих проблем; свобода через місцеву та регіональну автономію; забезпечення культурної, мовної та етнічної різноманітності; економічна конкуренція між місцевим та регіональним рівнями.

Використані джерела

1. Зелінський С.Е. Теоретико-методологічні засади комплексного оцінювання державних службовців : монографія. К. : НАДУ, 2016. 296 с.
2. Микитюк П. П. Інвестиційно-інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / за заг. ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : Економічна думка, 2015. – 452 с.
3. Покотило Т. В. Шляхи підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування: соціологічний аналіз. *Державне будівництво*. № 1/2015. С. 3-12
4. Попович Т.М. Управління якістю: Навч. посібник. Тернопіль, Крок, 2013. 320 с.
5. Про адміністративні послуги. Закон України (в редакції від 11.06.2017, № 2019-19) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

Новаковська Іванна

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Жуковська А.Ю.)

КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Виникнення судової влади сягає в далеке минуле, а процес її розвитку триває вже багато століть і пройшов декілька етапів. Цей розвиток не був поступовий, судова влада розвивалася у межах історичних умов становлення конкретних держав.

Класифікувати органи судової влади можна за критерієм структурованості на такі: суд як складений суб'єкт, колегія суддів як колективний суб'єкт, суддя як індивідуальний суб'єкт. Однак ця класифікація не враховує непересічне значення апеляційних, спеціалізованих судів, Верховного Суду України та Конституційного Суду України. Вважаємо, що такі органи повинні мати у всезагальній і деталізованій класифікації окреме місце [1].

Іншу позицію стосовно класифікації органів судової влади займає І.В. Бондаренко. Так, він, класифікуючи суди, враховує